

CHEM-A1230 – Orgaanisen kemian perusteet

Prof. Juha Siitonen
Aalto-yliopisto
Kevätlukukausi 2022

Kurssikello

1.

Molekyylin rakenne

2.

Additio karbonyyliin

3.

Substituutio karbonyyliin

4.

Enolaatti nukleofiilinä

Yksikkö 3.2:

n- ja σ -tyyppiset nukleofiilit + karbonyyli johon muodostuu lähtevä ryhmä

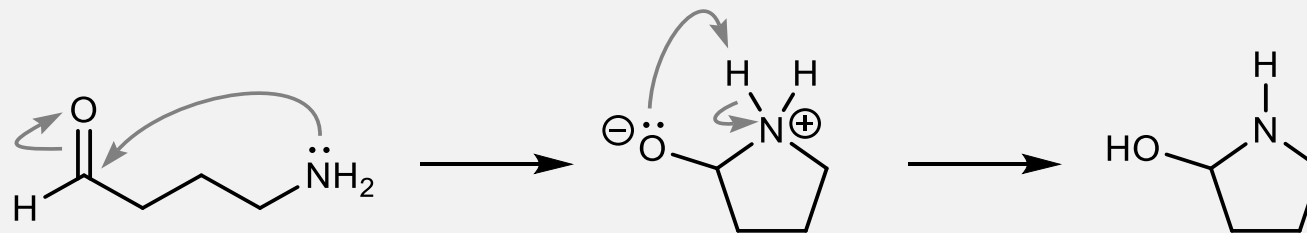
Clayden kappale 11
Harjoitustehtäväpaketti 7

Näytös 1:

Typpi!

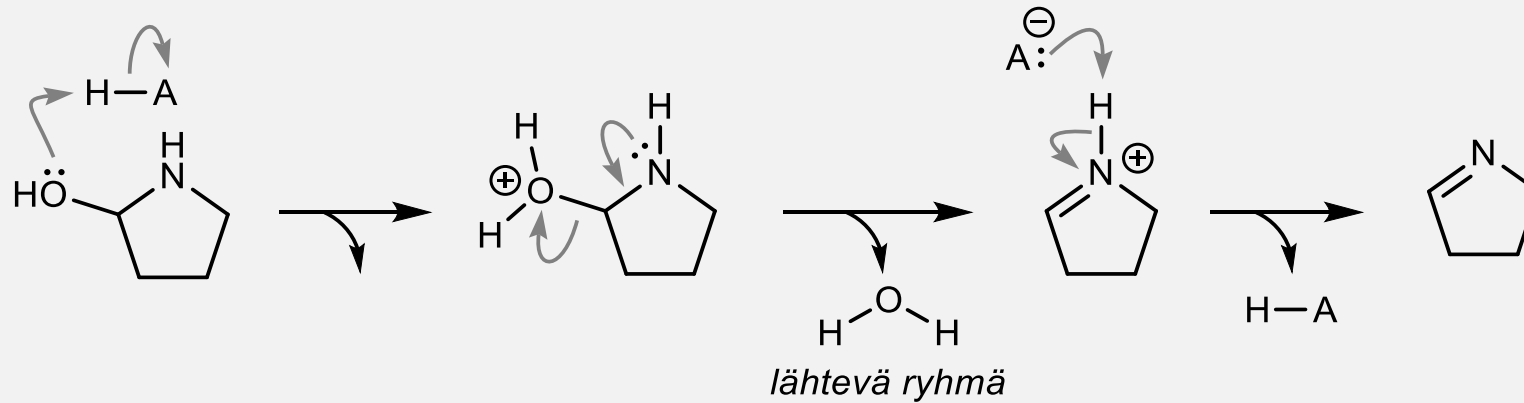
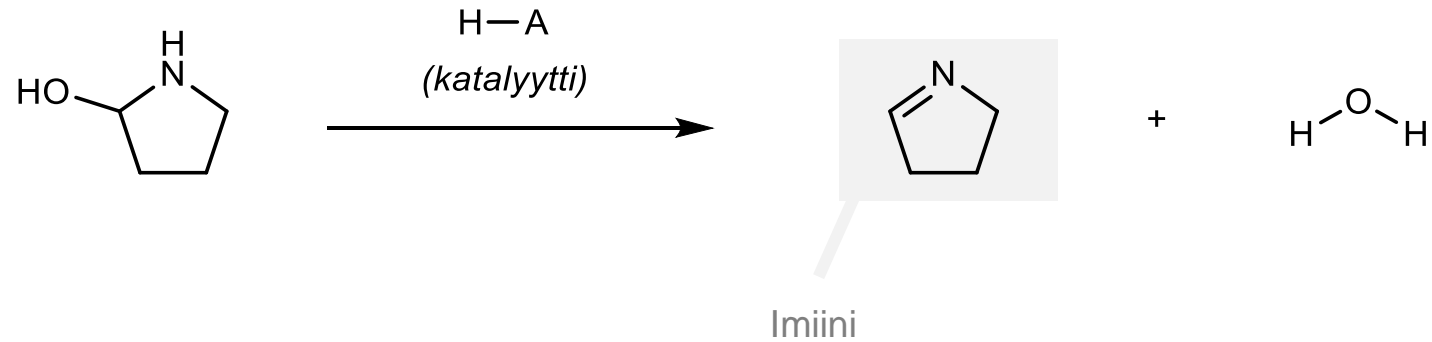
Typpi n-nukleofiilinä

- **Esimerkki 1:** Esitä kaarinuolimekanismi seuraavalle reaktiolle

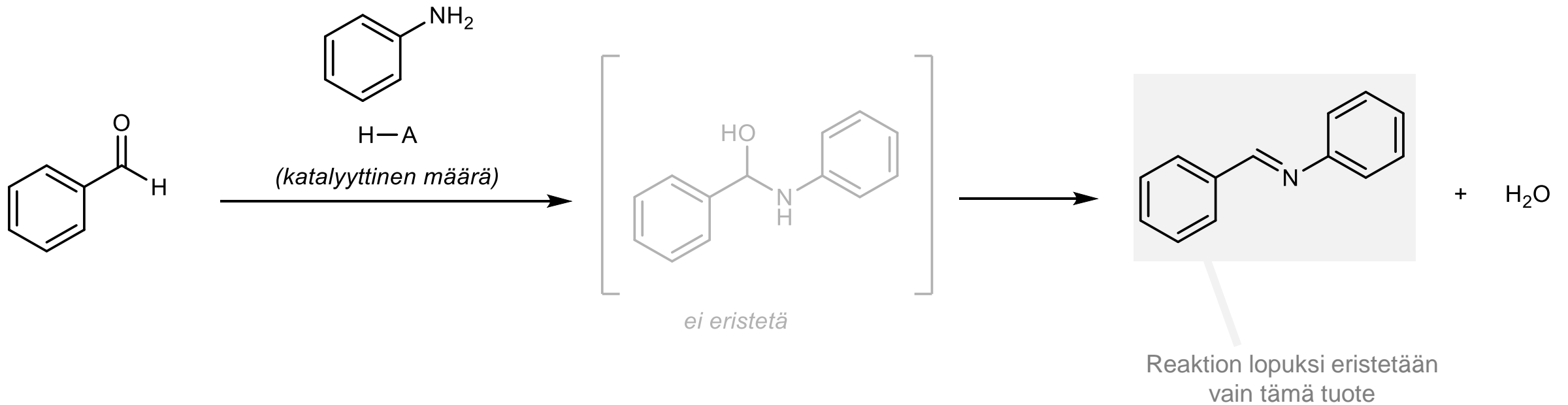
Typpi n-nukleofiilinä

- **Esimerkki 2:** Hapon läsnäollessa hemiaminaali voi hajota imiiniksi. Esitä kaarinuolimekanismi.

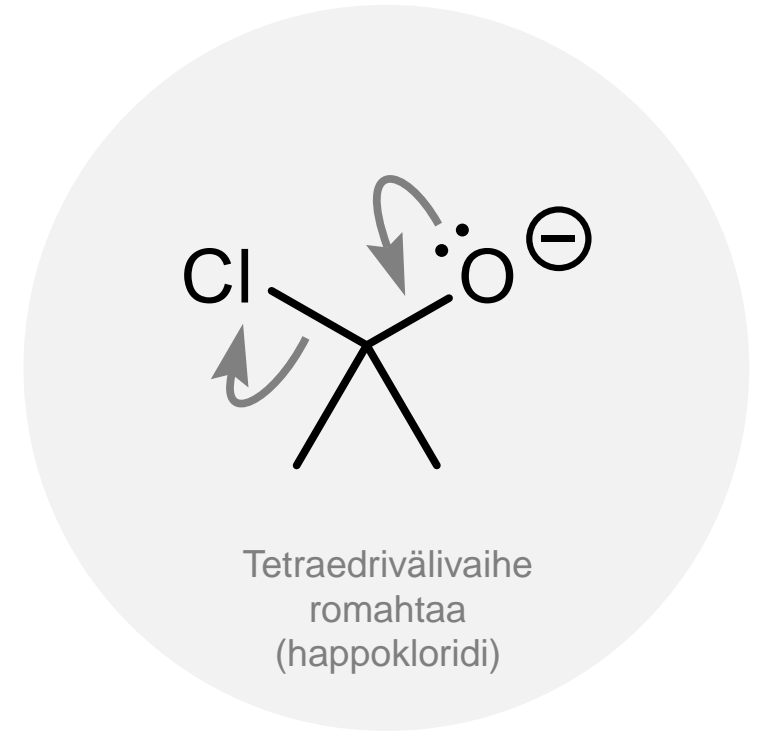
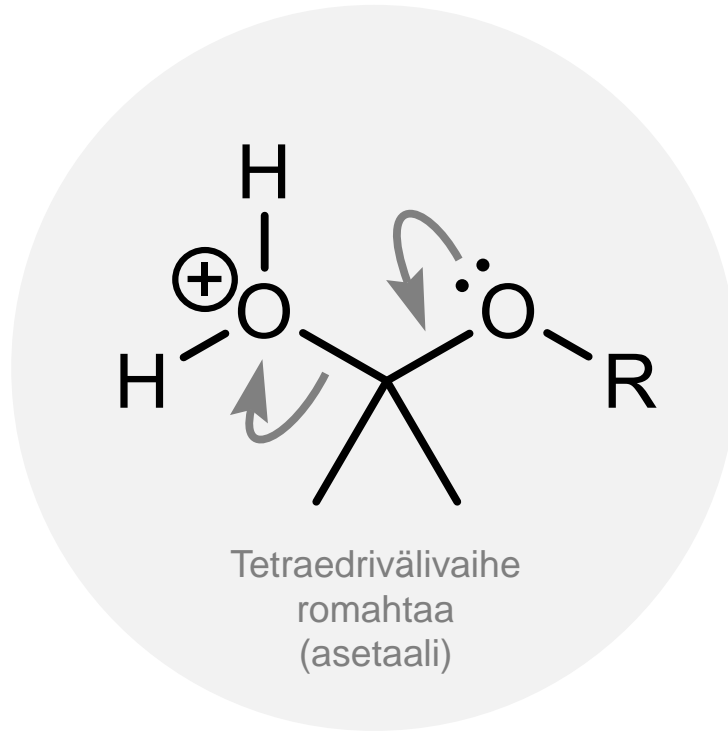
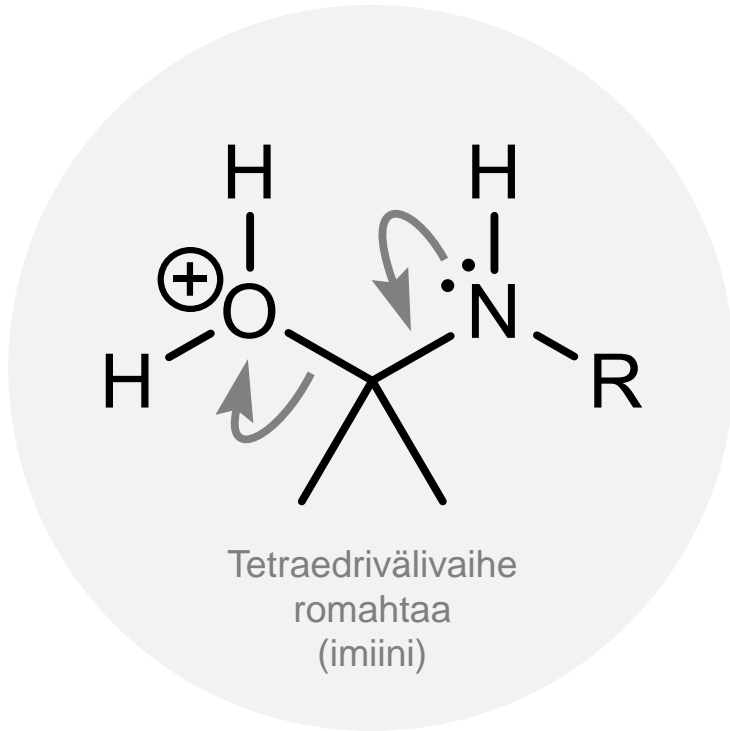
Yhteenveto: Imiininmuodostus

- Tyypillisesti imiini muodostetaan suoraan karbonyyliyhdisteestä ja amiinista.

Suuri ajatus: Tetraedrivilivaihe romahtaa

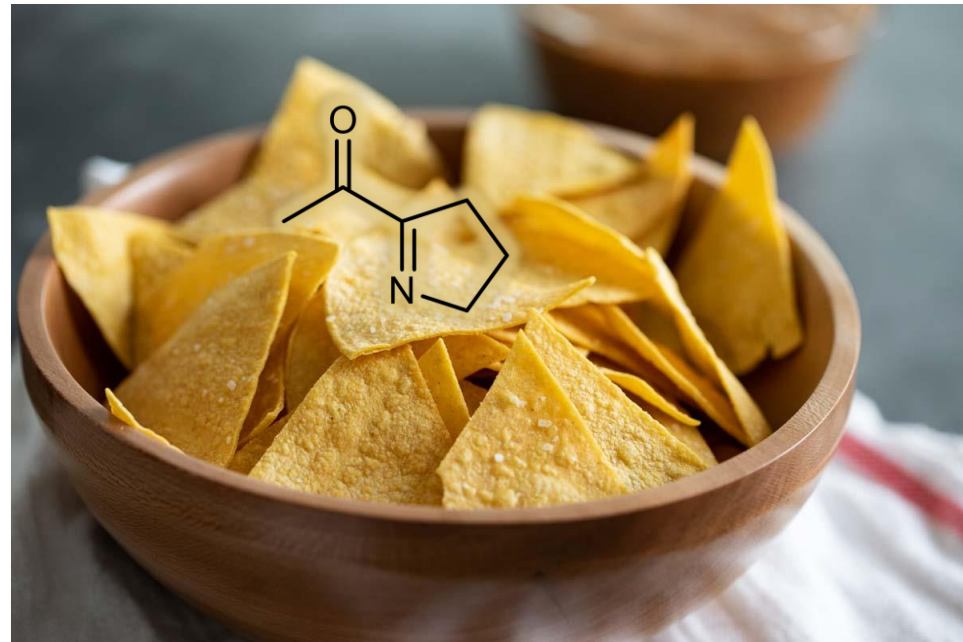
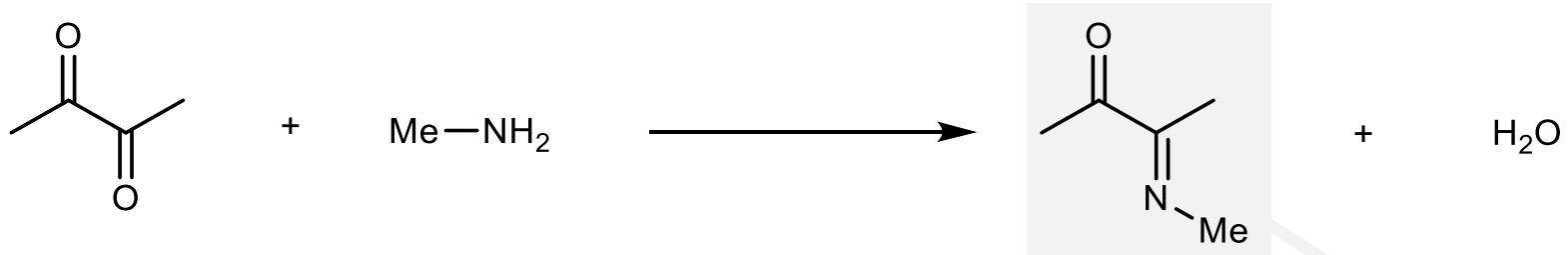
- Sama suuri ajatus kantaa edelleen, hyökkäyksen jälkeen voidaan lohkaista lähtevänä ryhmänä vettä!

Valmistetaan imiini

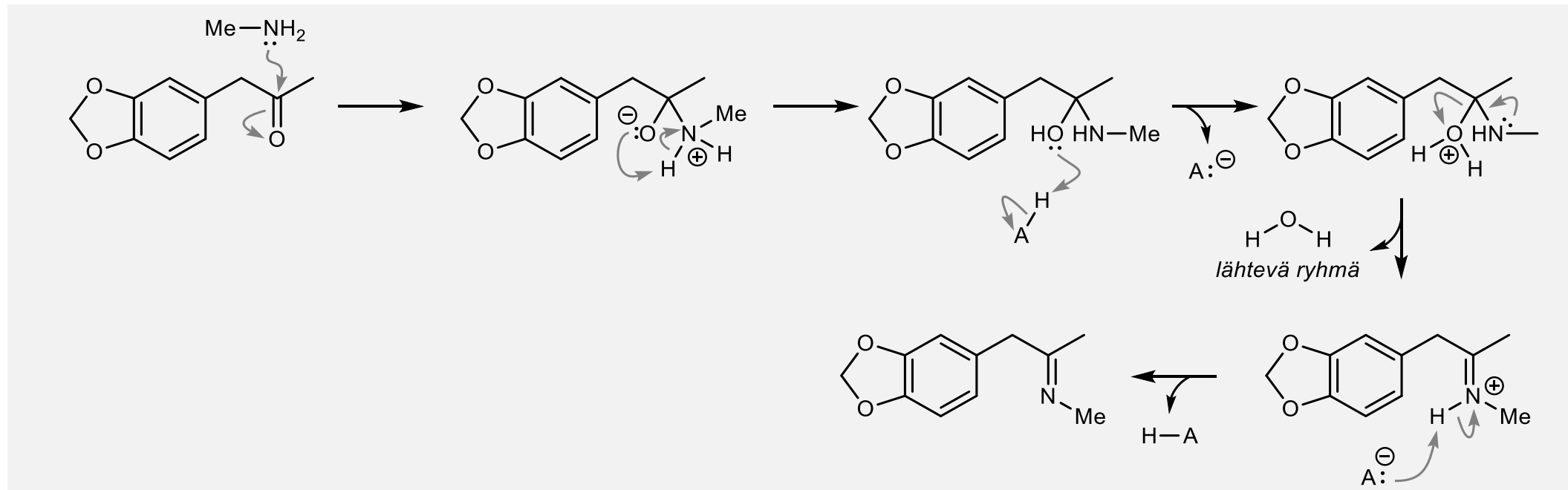
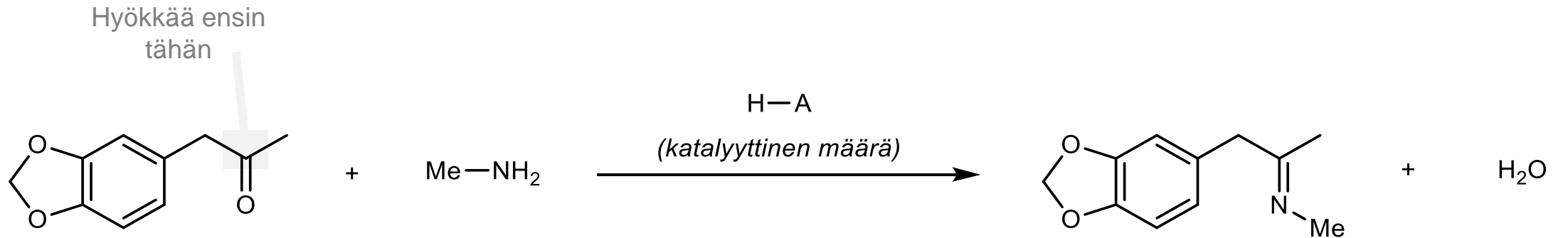
- **Demo:** Sekoitetaan 2 mL diasetyyliä 1 ml metyyliamiinin 30 p-% etanoliliuosta. Luentosali alkaa tuoksua popcornilta!

General Foods Corpin patentoima ruoka-aineissa käytetty makuaine. Paahdetun maissin tuoksu.

Harjoitellaan!

- **Tehtävä 1:** Piirrä kaarinuolimekanismi seuraavalle reaktiolle. [Vihje: Hyökkää suoraan tyypellä karbonyyliin]

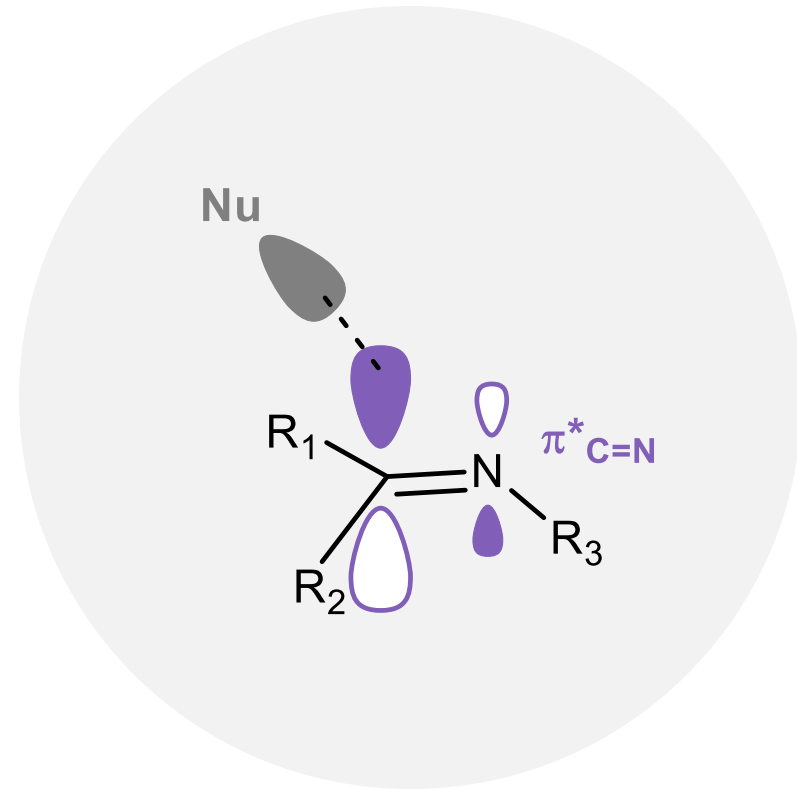
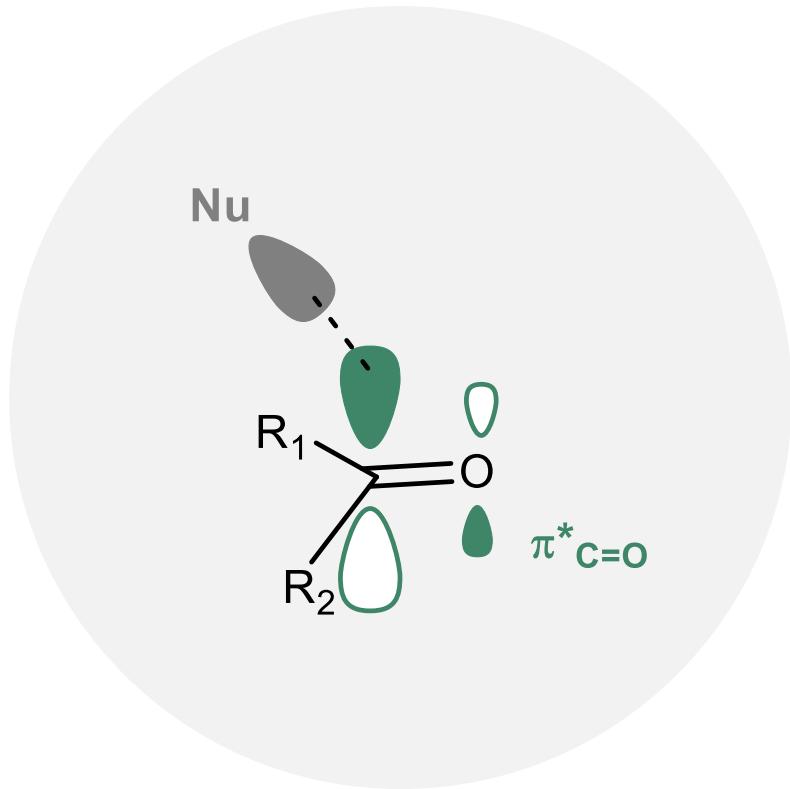

Näytös 2:

Imiini π -elektrofiilinä

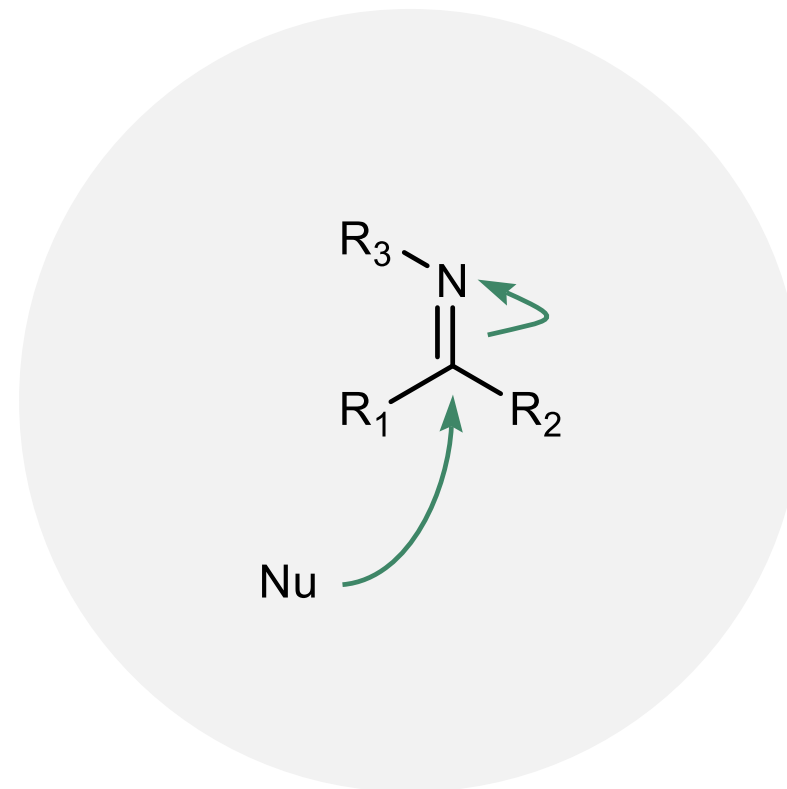
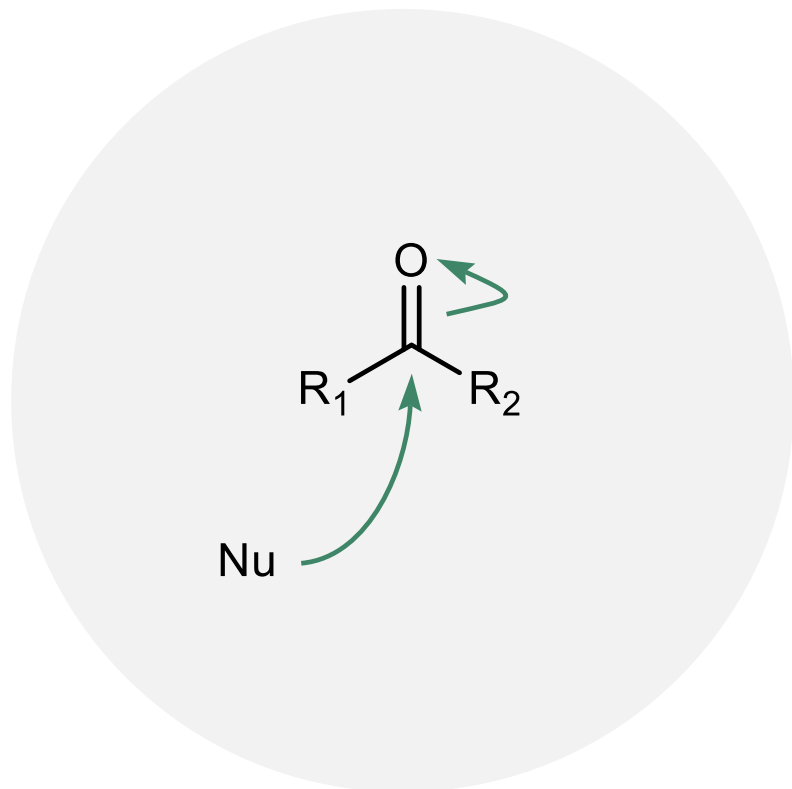
Imiini: Kuin karbonyyliryhmä mutta typellä!

- Imiinissä on samanlainen matalaenerginen π^* -järjestelmä, kuin karbonyylissä. Sen voi siis ennustaa reagoivan identtisesti!

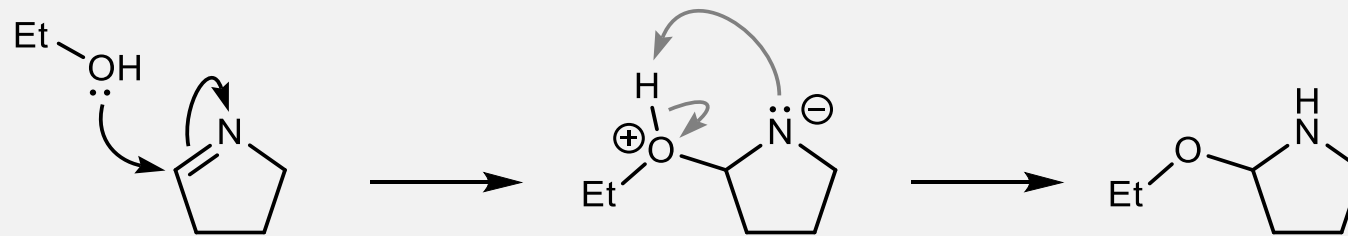
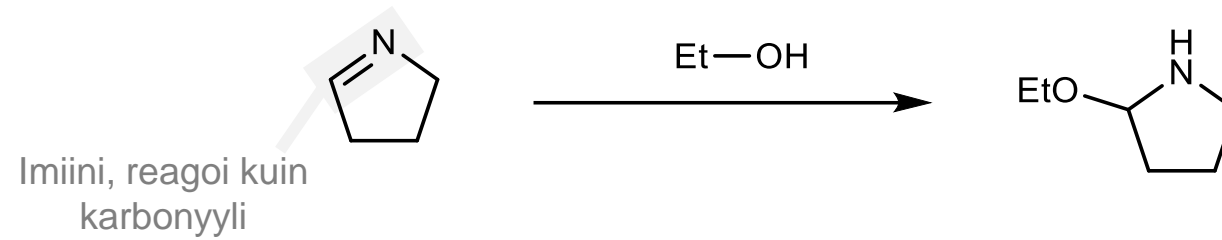
Imiini: Kuin karbonyyliryhmä mutta tyellä!

- Kaarinoelten kannalta imiinit reagoivat siis aivan kuin karbonyylit. Niihin voi hyökätä nukleofiilillä!

Imiini elektrofiilinä

- **Esimerkki 4:** Imiinin voidaan hyökätä etanolilla. Esitä reaktiomekanismi.

Imiini elektrofiilinä: Pelkistävä aminointi

- **Esimerkki 5:** Imiini voidaan pelkistää amiiniksi natriumboorihydridillä. Esitä reaktiomekanismi.

